

Aan de leden van Provinciale Staten

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Verantwoordingsbrief 2017

Datum

10 april 2018

Geachte leden van Provinciale Staten,

Bij behandeling van de Jaarrekening 2016 in uw Staten hebben wij toegezegd bij de [jaarstukken 2017](#) een verantwoordingsbrief van ons college uit te brengen naar analogie van de verantwoordingsbrief op rijksniveau. Bij het opstellen van de verantwoordingsbrief hebben wij ons laten inspireren door de verantwoordingsbrieven van het rijk (i.c. de minister-president). Kern daarvan is dat de minister-president een overall beeld op hoofdlijnen geeft van de realisatie in het afgelopen jaar, op basis van de diverse afzonderlijke departementale jaarrekeningen. In deze verantwoordingsbrieven op rijksniveau werd daarnaast ingezoomd op een beperkt aantal specifieke onderwerpen. In de laatste verantwoordingsbrief krijgen deze onderwerpen een veel algemener en minder specifiek karakter.

Om voor onze verantwoordingsbrief specifieke onderwerpen te kunnen benoemen, staan we voor een keuze die we eerst met u willen bespreken voordat we hier in een volgende versie met u nader invulling aan kunnen geven.

Een keuze van onderwerpen kan bijvoorbeeld plaatsvinden op basis van evaluatiemomenten uit de beleidscyclus (onderzoeks- en adviesagenda). Dan zouden we dit jaar bijvoorbeeld hebben ingezoomd op de evaluatie van de fondsen en het onderzoek naar Toegepaste rollen en instrumenten; leerervaringen voor de Omgevingsvisie. Van belang is overigens dat de beschikbare verantwoordingsinformatie over alle evaluaties reeds is opgenomen in de jaarstukken zelf. De andere keuze is om de verantwoordingsbrief te benutten voor de wijze waarop uw Staten invulling willen geven aan de motie Duisenberg/Van Meenen. Bij die keuze zouden we dit jaar ingezoomd hebben op economie.

In afwachting van het verder uitkristalliseren van de mogelijke inhoud van de verantwoordingsbrief hebben wij hieraan voor 2017 invulling gegeven door op

hoofdpijnen voor u inzichtelijk te maken wat wij in 2017 gerealiseerd hebben, hoever we – rekening houdend met die realisatie – staan met het bereiken van onze doelstellingen op iets langere termijn en wat de belangrijkste mijlpalen in het afgelopen jaar waren.

Datum

10 april 2018

Ons kenmerk

/

1. Realisatie op hoofdlijnen

Gedeputeerde Staten leggen in de jaarstukken 2017 verantwoording af over het beleid dat het afgelopen jaar, het derde jaar van de bestuursperiode, is gevoerd.

In 2017 hebben we hard gewerkt aan de ambities van Brabant. Er is volop beweging in Brabant. We hebben de ambities uit het bestuursakkoord inmiddels voor het overgrote deel uitgewerkt in plannen, waarvan de uitvoering loopt. De resultaten die we in de begroting 2017 gepland hebben, zijn grotendeels gerealiseerd. Uiteraard zijn er gedurende het jaar zaken anders gelopen dan we vooraf hadden gedacht. Waar daar sprake van is hebben we dat in de verantwoording op de diverse onderdelen toegelicht. Al met al zitten we op koers. Dat we zijn verkozen tot best bestuurd decentralisatie overheid beschouwen we daarbij als een steun in de rug.

2. Financieel resultaat

Het financiële resultaat over 2017 is positief. Alle risico's zijn met voldoende middelen afgedekt. Dit positieve financiële perspectief betekent dat op de korte en ook op de lange termijn voldoende financiële ruimte blijft bestaan voor toekomstig nieuw beleid en eventuele nieuwe bestuurlijke prioriteiten. Onze beleggingsdoelstelling om minimaal € 122,5 mln inkomsten te genereren over 2017 hebben we gehaald. De afgelopen jaren zagen we aanzienlijke verschillen tussen de begroting en de jaarrekening (oplopend tot meer dan 20% onderbesteding in de jaarrekening 2016). Onderbesteding komt voort uit bijvoorbeeld goedkopere of efficiëntere uitvoering van prestaties, vertraging in besluitvorming of uitvoering. Het verschil tussen de begroting en de jaarrekening hebben we dit jaar weten terug te brengen naar 5,0%. Hier blijven we op sturen.

De jaarstukken laten een bruto rekeningresultaat van € 112,1 mln zien. Wij stellen voor om voor totaal € 16,4 mln aan prestaties en daaraan gekoppelde middelen over te hevelen van 2017 naar 2018 en volgende jaren en aanvullend daarop in verband met de toezegging aan PS een bedrag van € 0,3 mln beschikbaar te stellen voor soortenbescherming.

Ook stellen we voor om mutaties in de reserves aan te brengen tot een bedrag van per saldo € 86,3 mln en een correctie op de inkomsten van € 0,9 mln. Indien deze voorstellen worden gehonoreerd, resteert een netto besteedbaar rekeningresultaat van € 8,2 mln. Dit resultaat vloeit terug naar de algemene middelen en kan worden betrokken bij een volgende integrale afweging.

De verdeling van de lasten over de verschillende programma's en de verdeling van de herkomst van de middelen in de jaarstukken is in onderstaande afbeeldingen weergegeven.

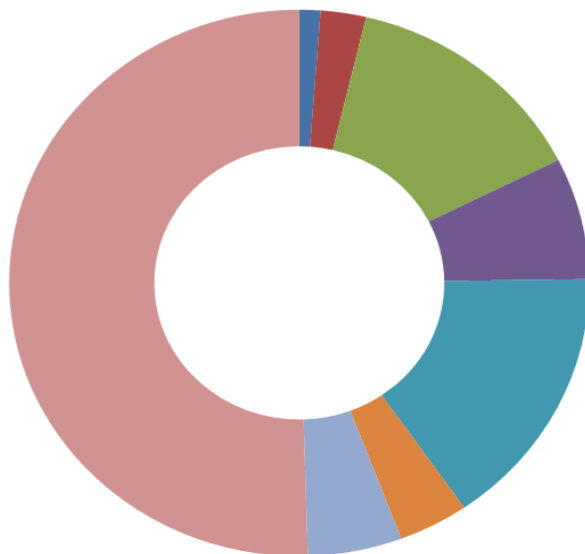
Datum

10 april 2018

Ons kenmerk

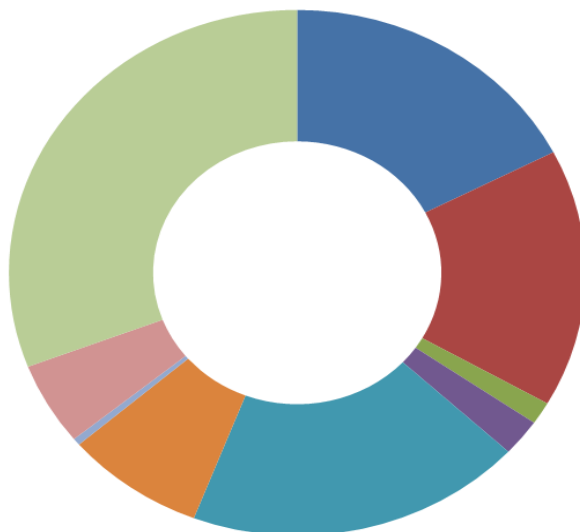
/

**Bestedingen 2017:
€ 1.327 mln**

- Bestuur € 15,6 mln (1,2 %)
- Ruimte € 33,6 mln (2,5 %)
- Natuur, water en milieu € 184,1 mln (13,9 %)
- Economie € 95,6 mln (7,2 %)
- Mobiliteit € 207 mln (15,6 %)
- Cultuur en samenleving € 51,9 mln (3,9 %)
- Alg.financieel beleid € 69,6 mln (5,2 %)
- Stortingen in reserves € 670 mln (50,5 %)

**Herkomst middelen 2017:
€ 1.440 mln**

- Opcenten
- Motorrijtuigenbelasting € 250,7 mln (17,4 %)
- Algemene uitkering provinciefonds € 228,4 mln (15,9 %)
- Decentralisatie-uitkeringen provinciefonds € 19,8 mln (1,4 %)
- Dividenden € 32,5 mln (2,3 %)
- Baten Financieringsfunctie € 272,4 mln (18,9 %)
- Doeluitkeringen van het Rijk € 112,7 mln (7,8 %)
- Leges en heffingen € 6,2 mln (0,4 %)
- Overige baten € 73,2 mln (5,1 %)
- Onttrekkingen aan reserves € 443,6 mln (30,8 %)

1. Bestuur

Waar werken we aan?

We hebben een veerkrachtig bestuur nodig dat de uitdagingen van de toekomst aan kan. Samen met gemeenten werken we aan vernieuwing van de bestuurlijke organisatie en samenhang in Brabant. We zetten hierbij in op de kwaliteit van het openbaar bestuur, het efficiënte gebruik van kennis en het vergroten van integriteit en weerbaarheid. We liggen grotendeels op schema om de beoogde doelstellingen en maatschappelijke effecten te realiseren.

Datum

10 april 2018

Ons kenmerk

/

Mijlpalen 2017:

- Uit een externe visitatie bleek dat de wet Bibob goed is geïmplementeerd. We kunnen en zullen nog meer investeren in de bewustwording van de organisatie en in de ambassadeursrol naar gemeenten.
- Op basis van het rapport 'Ondertussen in het buitengebied' is een concrete vervolgaanpak vastgesteld, waarbij 'leegstand in het buitengebied' en kwetsbare recreatieparken' prioritaire thema's zijn.
- Samen met de VBG hebben we onderzoek gedaan naar bestuurskracht en de bestuurlijke aanpak van ondermijning in het buitengebied. Dit heeft geleid tot een impuls in de samenwerking met de VBG en de Taskforce Brabant-Zeeland.
- We hebben ons beleid om de veerkracht van gemeenten te versterken onverminderd voortgezet. Een aanzienlijk deel van de gemeenten heeft in 2017 het traject om te komen tot een besluit over hun bestuurlijke toekomst afgerond.

2. Ruimte

Waar werken we aan?

Brabant is een fijnmazig mozaïek van steden, dorpen, landbouw, bedrijvigheid, natuur en water. We werken aan een versterking van dit mozaïek door een duurzame en zorgvuldige afweging van verschillende belangen te maken ter behoud en versterking van ruimtelijke kwaliteit. We zetten in op versterking van het woon-, leef- en vestigingsklimaat evenals de agglomeratiekracht. Daarnaast versterken we de samenhang (sociale veerkracht) in gebieden via participatie en betrokkenheid van onderwijs, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en andere overheden. We gaan zorgvuldig om met ruimtegebruik en willen tot de slimste en duurzaamste Agrofoodregio in Europa behoren.

Met het realiseren van deze doelstellingen liggen we goed op schema.

Mijlpalen 2017:

- Het voorontwerp van de Brabantse Omgevingsvisie kwam in 2017 tot stand, met veel inbreng van professionals, inwoners, overheden en marktpartijen.
- Provinciale Staten hebben nieuw beleid voor agrofood en natuur vastgesteld inclusief een pakket ondersteunende maatregelen.

Datum

10 april 2018

Ons kenmerk

/

- De Brabantse Agenda Wonen is vastgesteld en de provinciale bevolkings- en woningbehoefteprognose is versneld geactualiseerd.
- De Brabantse aanpak leegstand brengt veel in beweging. In samenwerking met gemeenten is de aanpak voor vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) versneld en met Brabant Advies, Stimulus en een taskforce van 22 Brabantse gemeenten zijn het kennisplatform VABIMPULS en een voucheraanpak ontwikkeld.
- Met de pilot 'Vraaggericht ontwikkelen zeer grootschalige logistiek Hart van Brabant' is ervaring opgedaan met de ambitie om werklocaties vraaggericht te ontwikkelen.
- Het ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (PIP) Gebiedsontwikkeling Oostelijke Langstraat is in november ter inzage gelegd.

3. Natuur, Water en Milieu

Waar werken we aan?

Gezonde natuur zorgt voor een rijk Brabants landschap om in te wonen, te werken en te recreëren. We dragen bij aan een duurzame fysieke leefomgeving door enerzijds kaderstellend en toetsend op te treden en anderzijds mede vorm te geven aan duurzaamheid. We verbinden natuurgebieden met elkaar, herstellen oude landschappen en leggen nieuwe natuur aan. We werken aan een Brabant waar het veilig wonen is, met ruimte voor economische, maatschappelijke en ecologische ontwikkelingen. Een vitale bodem en een gezond watersysteem zijn de drager van een circulaire economie en duurzame agrofood. We liggen grotendeels op schema met het realiseren van onze doelstellingen, waarbij opgemerkt dient te worden dat ondanks alle maatregelen die wij treffen, de kwaliteit van de Brabantse natuur, water en bodem nog niet op het niveau is dat de provincie nastreeft.

Mijlpalen 2017:

- De door PS bekrachtigde maatregel om oude stallen van veehouderijen versneld te onderwerpen aan scherpere milieueisen, betekent een flinke reductie van de stikstofuitstoot en daarmee winst voor de natuur in Brabant.
- Het natuurbeleid zoals vastgelegd in de beleidsvisie Brabant Uitnodigend Groen (BrUG) is geëvalueerd en geactualiseerd. We versnellen de grondverwerving voor het Natuurnetwerk Brabant, we intensiveren maatregelen om biodiversiteit te versterken en om natuur en samenleving te verbinden.
- De grondverwerving voor en uitvoering van PAS-herstelmaatregelen is volop in uitvoering gekomen.

- In een brede overheidscoalitie met de provincie Limburg, waterschappen en gemeenten zijn we als koploper versneld aan de slag met ruimtelijke adaptatie.
- In het Brabants Platform Omgevingsrecht (BPO) werken we samen met de VTH-partners aan zorgvuldige veehouderij, Samen Sterk in Brabant en asbestverwijdering.
- Op basis van het dossier 'Naar een klimaatbestendig Brabant' hebben Provinciale Staten middelen beschikbaar gesteld, waarmee we invulling kunnen geven aan de provinciale klimaatagenda.

Datum

10 april 2018

Ons kenmerk

/

4. Economie

Waar werkten we aan?

Een gezonde economische structuur, innovatiekracht en een goede internationale positie zijn wezenlijk om toe te groeien naar een internationale topkennis- en innovatieregio.

De provincie richt zich op het versterken van de economische structuur en de internationale positie van Brabant. We hebben de ambitie om wereldwijd toonaangevend te zijn op het gebied van kennis en innovatie. We stimuleren bedrijven daarom te blijven vernieuwen. Zo combineren we een gezond bedrijfsleven en extra arbeidsplaatsen met het leveren van bijdragen aan maatschappelijk opgaven.

We investeren in de economische infrastructuur en regionale en internationale economische samenwerking. We versterken onze sterke clusters en stimuleren en benutten de innovatiekracht van het MKB en we zetten in op energietransitie.

We liggen op grotendeels op schema met het realiseren van onze doelstellingen; alleen op het terrein van energiebesparing lopen we nog achter op onze ambities.

Mijlpalen 2017:

- We investeerden in innovatie in topclusters. Bedrijven en kennisinstellingen kunnen straks, mede dankzij de provincie, samenwerken aan nieuwe productietechnieken in de innovatieve werkomgeving van de Brainport Industries Campus.
- We verbeterden ons financieringsaanbod voor het midden- en kleinbedrijf. We investeerden in groeikapitaal voor starters (Startup Fonds Brabant) en ambitieuze bedrijven die willen doorgroeien (mkb-plusfaciliteit).
- We hebben samen met de arbeidsmarktregio's de aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt verbeterd. Circa 20 innovatieve arbeidsmarktprojecten kregen ondersteuning en we zijn partner in de oprichting van samenwerkingsverband Logistics Community Brabant.
- We blijven koploper op het terrein van elektrisch rijden en slimme laadinfra. Het aantal elektrische voertuigen en laadpalen groeide nam verder toe.

Tevens investeerden we in innovatie en ontwikkeling van slimmer en sneller laden.

- We zetten in op een beweging naar een energieneutrale industrie. Hiertoe trekken we samen op in grote projecten zoals Energyweb XL, Geothermie BV en zonnenvelden op het Nyrstatterrein.
- We hebben het initiatief genomen in grote energieprojecten, zoals het bouwen van een energielandschap langs de A16 met minimaal 100 MW wind.

Datum

10 april 2018

Ons kenmerk

/

5. Mobiliteit

Waar werkten we aan?

In Brabant ben je vlot op je bestemming en worden producten slim en veilig vervoerd. Daarvoor werken we aan betere verbindingen in Brabant, het versterken van de (internationale) bereikbaarheid van steden, toekomstbestendig openbaar vervoer en het optimaliseren van wegbeheer, data en veiligheid. We werken intensief samen met regio's en op ontwikkeldagen maken we afspraken voor de programmering mobiliteit. We liggen op schema met het realiseren van onze doelstellingen.

Mijlpalen 2017:

- We hebben een jaar lang de dialoog Toekomst Mobiliteit gevoerd met Brabanders en experts over ontwikkelingen in en verwachtingen van de mobiliteit. De resultaten zijn gepresenteerd via een digizine. De opbrengsten vormen de basis voor verdere beleidsontwikkeling.
- De grootste knelpunten in de bereikbaarheid van Zuid-Nederland worden aangepakt: MIRT-verkenning A58 Tilburg-Breda, onderzoek A2 Randweg Eindhoven en quick-win maatregelenpakket en verkenning naar een structurele oplossing A2 Deil - 's-Hertogenbosch.
- Binnen het programma SmartwayZ.NL is voor de InnovA58 de MER ter voorbereiding op het ontwerptractébesluit gestart en ook is het voorkeursalternatief N279 Veghel-Asten vastgesteld.
- Met het oog op de nieuwe concessies denken we samen met partners na over de toekomst van het OV, voeren we experimenten uit en werken we aan slimme, innovatieve en vraaggerichte mobiliteitsoplossingen, zoals bijvoorbeeld Bravoflex in Helmond.
- Met het invoeren van cashloos betalen op alle bussen hebben we een belangrijke impuls geleverd aan de sociale veiligheid in het OV.
- In onze onderhoudsprojecten passen we veelvuldig duurzame materialen en innovaties toe, zoals een 3D-geprinte brug en het inschuiven van een rotonde bij Gemert Noord-Om.

6. Cultuur en Samenleving

Waar werkten we aan?

Brabant is een bruisende provincie. Om dat te behouden en te versterken, investeren we in een levendige cultuur die jong en oud van binnen en buiten Brabant boeit en bindt. We dragen bij aan de verbindende en verbeeldende kracht van erfgoed en we versterken sociale veerkracht zodat meer Brabanders mee kunnen doen in de veranderende samenleving. Met sport brengen we Brabant in beweging, ook de mensen met een beperking, en versterken we de sociale veerkracht en de economie in Brabant. Over de gehele linie liggen we op schema met het realiseren van onze doelstellingen.

Datum

10 april 2018

Ons kenmerk

/

Mijlpalen 2017:

- Begin 2017 is het Uitvoeringsprogramma Sociale Veerkracht vastgesteld. Inmiddels zijn we aangehaakt bij 75 initiatieven uit de regio.
- Met een bijdrage van de provincie is de het schilderij De Collse Watermolen van Vincent van Gogh eind 2017 door Het Noordbrabants Museum aangeschaft.
- Samen met partners hebben we programma's opgesteld voor de Zuiderwaterlinie en Crossroads.
- We hebben de restauratie en herbestemming van diverse grote erfgoedcomplexen (mede) mogelijk gemaakt en hebben de verkoop van Klooster Mariadal in Roosendaal succesvol afgerond. Voor 2018 staat de verkoop van KVL op de planning.
- Samen met de B5 steden stemmen we onze inzet en werkwijze op het gebied van cultuur af. Daarmee bereiden we ons voor op de e stelselwijziging cultuur die het Rijk heeft aangekondigd.
- We hebben extra ingezet op cultuureducatie; 47 van de 66 Brabantse gemeenten nemen nu deel aan het programma De Cultuurloper.
- BrabantSport is opgericht. Samen met vier andere partners voeren we het Brabantse sportbeleid uit. Dat zorgt voor meer samenhang en daadkracht in de uitvoering.

7. Slagvaardige organisatie

We liggen op koers in de ontwikkeling naar een opgavengestuurde netwerkorganisatie. We willen in staat zijn om mee te bewegen met maatschappelijke vraagstukken. Voor deze ontwikkeling hebben we een meerjarig traject ingezet, waarbij wij ons richten op drie samenhangende pijlers: Opgavengestuurd werken ...

...door professionals met ruimte...

...met een organisatie die ondersteunt.

In 2017 hebben we het besluit genomen naar een flexibele en plattere organisatie met een compactere ambtelijke top. Dit is mogelijk doordat we onze

opgaven hebben georganiseerd met inhoudelijke programma's onder aansturing van programmamanagers.

Datum

10 april 2018

Ons kenmerk

/

We investeren in de mobiliteit en vitaliteit van onze medewerkers door een totaalpakket dat tot stand is gekomen in samenwerking met de vakbonden. Dit heeft in 2017 geresulteerd in ruim 40 fte ruimte om nieuwe, bij voorkeur jongere medewerkers in te kunnen zetten met de competenties die we ook op langere termijn nodig hebben. Daarmee hebben we belangrijke stappen gezet richting een toekomstgericht personeelsbestand: flexibel, vitaal en professioneel.

De uitvoering van onze taken hebben we in 2017 binnen het beschikbare organisatiekostenbudget uitgevoerd. Bij het realiseren van de meerjarige taakstelling voor de gehele bestuursperiode liggen we op koers.

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

